

دانشکده پرستاری حضرت زینب (س)

طرح دوره (Course Plan)

☐ کارآموزی / کارورزی ☐ عملی ☒ نوع درس: نظری		نام درس: پرستاری در اختلالات سلامت مادر
پیش نیاز یا هم نیاز: پرستاری سلامت مادر و نوزاد	کد درس: ۴۰۲۲۷	تعداد واحد: ۱/۵ واحد (۲۶ ساعت)
زمان و مکان ارائه: دوشنبه‌ها ساعت ۱۶-۱۴، کلاس شماره ۲ دانشکده پرستاری	مسئول درس: خانم دکتر زهرا مهری	رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی پیوسته پرستاری ورودی بهمن‌ماه ۱۴۰۳ (ترم چهارم)
ایمیل استاد: zahra.mehri.g@gmail.com		استاد: خانم دکتر زهرا مهری (دکتری تخصصی پرستاری، استادیار پرستاری داخلی و جراحی)، ۴۶ درصد (۶ جلسه، ۱۲ ساعت)

<p>۱. معرفی درس:</p> <p>این درس شامل موارد غیر طبیعی و موقعیت‌های آسیب‌پذیری در مراحل مختلف باروری (بارداری، زایمان، بعد از زایمان و نوزادان) و مشکل ناباروری است.</p>
<p>۲. اهداف کلی درس:</p> <p>انتقال دانش، نگرش و مهارت‌های لازم به دانشجو برای شناخت نیازها، مشکلات جسمی، روانی و اجتماعی اعضاء خانواده در انتظار فرزند به‌خصوص مادر و نوزاد در معرض خطر، کسب آگاهی در مورد نقش پرستار در پیشگیری و کنترل عوارض در شرایط آسیب‌پذیری در مادر و نوزاد، با تأکید بر نظریه‌ها و اصول علمی پرستاری پایه‌ای با تأکید بر کاربرد فرآیند پرستاری مبتنی بر تفکر انتقادی، قضاوت بالینی و پژوهش در مراقبت سلامتی از مادران و خانواده‌های آسیب‌پذیر</p>
<p>۳. اهداف جزئی درس:</p> <ul style="list-style-type: none"> • آشنایی و شناخت دانشجویان پرستاری نسبت به وضعیت‌های آسیب‌پذیر جنین از نظر تعریف، علائم و نشانه‌ها، روش‌های تشخیصی، درمان و تدابیر پرستاری <p>جنین‌های آسیب‌پذیر از نظر تعریف، علل، علائم و نشانه‌ها، تشخیص، اقدامات درمانی، مراقبت‌های پرستاری بر اساس تشخیص و فرآیند پرستاری شامل:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ بارداری چند قلو ▪ ناسازگاری‌های Rh ▪ زجر جنینی

- مرگ داخل رحمی جنین را تشریح کند.
- تشخیص‌های پرستاری مرتبط: ۱۲۶ کمبود دانش، ۳۰ اختلال تبادل گازی، ۱۹۸ الگوی خواب مختل، ۲۱۴ اختلال آسایش، ۳۸ خطر ترومای فیزیکی، ۸۳ تعارض در تصمیم‌گیری، ۲۴۲ ضعف در تصمیم‌گیری آزادانه، ۲۴۳ آمادگی برای ارتقای تصمیم‌گیری آزادانه
- **آشنایی و شناخت دانشجویان پرستاری نسبت به ناباروری و عقمی و تعریف، انواع، علل، روش‌های تشخیصی و تدابیر درمانی و پرستاری آن‌ها**
 - تعریف، انواع، علل (ناباروری در مردان و در زنان) را بیان کند.
 - روش‌های تشخیص کمک‌ناباروری در مردان و زنان را توضیح دهد.
 - مداخلات و تکنولوژی‌های پیشرفته در ناباروری را بشناسد.
 - نظر اسلام در مورد روش‌های کمک باروری و لقاح مصنوعی را بیان نماید.
 - نقش پرستار در ناباروری و ارائه مشاوره‌های ضروری را توضیح دهد.
 - تشخیص‌های پرستاری مرتبط: ۱۲۶ کمبود دانش، ۲۲۱ فرآیند فرزندآوری غیر مؤثر، ۲۲۷ خطر فرآیند فرزندآوری غیر مؤثر، ۷۴ اختلال در تطابق خانوادگی، ۷۳ ناتوانی خانواده برای تطابق، ۸۳ تعارض در تصمیم‌گیری، ۲۴۴ خطر ضعف در تصمیم‌گیری آگاهانه، ۲۴۳ آمادگی برای ارتقای تصمیم‌گیری آزادانه
- **آشنایی و شناخت دانشجویان پرستاری نسبت به زایمان‌های پرخطر، آسیب‌پذیر و تهاجمی**
 - زایمان سریع را از نظر علت، علائم و نشانه‌ها، تشخیص، درمان و مراقبت‌های پرستاری شرح دهد.
 - زایمان مشکل را از نظر علل، علائم و نشانه‌ها، تشخیص، درمان و مراقبت‌های پرستاری توضیح دهد.
 - زایمان زودرس، پارگی زودرس کیسه آب، پرولاپس بند ناف و زایمان دیررس را از نظر علل، علائم و نشانه‌ها، عوارض، اقدامات درمانی و مراقبت‌های پرستاری مربوط به آن‌ها شرح دهد.
- **آشنایی و شناخت دانشجویان پرستاری نسبت به زایمان‌های پرخطر، آسیب‌پذیر و تهاجمی**
 - القای زایمان را از نظر تعریف، موارد استفاده، موارد منع استفاده، روش‌ها، عوارض و مراقبت‌های پرستاری مربوط به آن‌ها شرح دهد.
 - زایمان با فورسپس و وکیوم (وانتوز) را از نظر تعریف، انواع، موارد استفاده و منع استفاده، عوارض و مراقبت‌های پرستاری شرح دهد.
 - سزارین را از نظر تعریف، انواع، موارد استفاده و منع استفاده، عوارض و مراقبت‌های پرستاری توضیح دهد.

۴. روش آموزش:

ترکیبی:

- حضوری و یا مجازی (آنلاین)*

* در صورت بروز شرایط یا مسائل پیش‌بینی نشده، برخی از جلسات حضوری به صورت مجازی (آنلاین) برگزار خواهند شد.

الف- دروس نظری: (رویکرد مجازی)

- ☐ کلاس وارونه (Flipped Classroom)
- ☒ تدریس مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
- ☐ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- ☐ تدریس مبتنی بر سناریوی متنی

ب- دروس نظری: (رویکرد حضوری)

- ☒ سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
- ☐ بحث در گروه‌های کوچک
- ☐ ایفای نقش
- ☐ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- ☐ یادگیری مبتنی بر بازی
- ☐ کلاس وارونه (Flipped Classroom)

ج- دروس عملی:

- ☐ نمایش فیلم
- ☐ شبیه‌سازی
- ☐ ایفای نقش، نمایش
- ☐ پراتیک

د- کارآموزی / کارورزی:

- ☐ Bedside Teaching and Learning
- ☐ Clinical Supervision
- ☐ Case Presentation
- ☐ Role Modeling
- ☐ Ward Rounds
- ☐ Portfolio and Logbook

۵. ابزار کمک آموزشی:

- ابزارهای نرم افزاری و محتوایی:
اسلایدهای آموزشی، تصاویر آموزشی
- ابزارهای سخت افزاری و تجهیزاتی:
رایانه یا لپ تاپ، تخته وایت برد، دیتا پروژکتور

۶. روش ارزیابی فراگیر:

الف- ارزیابی تکوینی:

- حضور به موقع و منظم در کلاس
- رعایت اصول اخلاقی و شئون حرفه‌ای
- مشارکت فعال در پرسش و پاسخ کلاسی

ب- ارزیابی نهایی:

- ارزیابی بخش نظری:
 - ☐ آزمون شفاهی ☐ آزمون صحیح غلط ☐ جور کردنی ☒ آزمون چند گزینه‌ای
 - ☐ آزمون تشریحی ☐ آزمون کوتاه پاسخ
- ارزیابی عملکردی:
 - ☐ آزمون ایستگاهی ☐ آزمون آسکی ☐ آزمون هدفمند ساختاریافته بالینی گروهی
- ارزیابی کارآموزی و کارورزی:
 - ☐ لاگ بوک، کارپوشه ☐ ارزیابی مشاهده‌ای (چک لیست و Rating Scale) ☐ ارزیابی ۳۶۰ درجه ☐ Mini-Cex ☐ DOPS

۷. وظایف فراگیر:

- حضور فراگیر در تمامی جلسات درس الزامی است و عدم حضور در هر یک از جلسات، غیبت محسوب می‌شود. جلسات غیبت موجه در هر درس نظری از ۴/۱۷ (۴ جلسه از ۱۷ جلسه) نباید تجاوز کند، که معادل آن در درس حاضر ۳/۱۳ (۳ جلسه از ۱۳ جلسه) می‌باشد. غیبت تا سقف مشخص شده در صورتی مجاز خواهد بود که با ارائه مدارک معتبر و تشخیص مدرس، موجه شناخته شود. در صورت غیبت موجه بیش از میزان تعیین شده، درس حذف می‌گردد. در صورت غیرموجه بودن غیبت، نمره درس صفر محسوب می‌شود و فراگیر موظف به اخذ و تکرار کامل درس می‌باشد.
- در صورت عدم گذراندن پیش‌نیاز درس، انتخاب درس بلا اثر و درس حذف خواهد شد.
- در زمان حضور در کلاس رعایت پوشش آموزشی الزامی است.
- ضبط صوتی و یا تصویری کلاس درس ممنوع می‌باشد.
- در موقعیت‌های یادگیری ایجاد شده در کلاس‌ها، مشارکت فعال و با آمادگی و مطالعه قبلی داشته باشد.
- تکالیف تعیین شده را در موعد مقرر انجام دهد.
- اصطلاحات انگلیسی مربوط به هر بخش را از کتب مرجع فرا گیرد.
- هر هفته حداقل ۲ ساعت به مطالعه و مرور منابع معرفی شده درس اختصاص دهد.
- جهت برگزاری آزمون‌های تکوینی، آمادگی همیشگی ضروری است.
- حضور در آزمون‌های میان‌ترم و پایان‌ترم دوره طبق تقویم آموزشی دانشکده، الزامی است.
- کسب حداقل نمره کل ۱۰ از ۲۰ جهت گذراندن دوره نظری الزامی است.
- برای کسب دانش و ارتقاء انگیزه تحصیلی (پیش‌خوانی، مرجع‌خوانی، برنامه‌ریزی، خودارزیابی، هدف‌گزینی، ادغام‌گری دانسته‌ها، یادداشت‌برداری و گوش دادن فعال) تلاش نماید.
- رعایت نظم (حضور مستمر در کلاس، ورود و خروج به‌موقع و منظم، عدم اتلاف زمان کلاس، رعایت زمان و سرعت عمل در فعالیت‌های کلاسی، رعایت سکوت، بی‌صدا نمودن تلفن همراه در کلاس و عدم مشغولیت با تلفن همراه در کلاس مانند مکالمه یا بازدید پیام‌ها) الزامی است.
- ادب و احترام (گفتمان مؤدبانه، رعایت حق تقدم برای صحبت، عدم مصرف مواد غذایی در کلاس، پرهیز از مشاجره و الفاظ نامناسب) را رعایت نماید.
- رعایت صداقت (پرهیز از تقلب در امتحانات، صداقت در تکمیل و ارائه تکالیف، پرهیز از جعل تکالیف و صداقت در گفتار) ضروری است.
- رعایت وظیفه‌شناسی (بر عهده گرفتن بخش عمده مسئولیت یادگیری، انجام صحیح و پاسخ‌گو بودن برای امور محوله) الزامی است.
- نقش حمایت‌گری (کمک به همتایان برای یادگیری و یا انجام امور محوله) داشته باشد.

۸. تکالیف فراگیر:

تکالیف برای این واحد منظور نشده است.

۹. شیوه نمره دهی فعالیت‌های مورد انتظار:

۹/۲۳ نمره از ۲۰ نمره: خانم دکتر زهرا مهری

زمان امتحان پایان‌ترم بر اساس تاریخ مصوب دانشکده: دوشنبه ۱۴۰۵/۱۱/۱۲ ساعت ۱۱-۱۲ صبح

ردیف	موارد نمره دهی	نوع ارزشیابی	نمره
۱	حضور به موقع و منظم در کلاس	تکوینی (سازنده)	۰/۱۲ نمره
۲	رعایت اصول اخلاقی و شئون حرفه‌ای	تکوینی (سازنده)	۰/۱۱ نمره
۳	آزمون پایان‌ترم (جلسات ۱ تا ۶)	تکوینی (پایانی)	۹ نمره
	نمره کل		۹/۲۳ نمره

۱۰/۷۲ نمره از ۲۰ نمره: خانم دکتر مرضیه حسینی

۱۰. منابع اصلی درس (آخرین چاپ):

الف) محتوای ارائه شده در کلاس درس

ب) کتب: تصویر کتاب در صفحه بعد پیوست شده است.

ضیغمی کاشانی، ربابه. دشتی، الهه. بختیاری، محمود. پرستاری بهداشت مادران و نوزادان. انتشارات جامعه‌نگر (صفحات این کتاب، به صورت دقیق در صفحه پایانی، معرفی شده است).

ج) منابع الکترونیکی:

- محتواهای بارگذاری شده در سامانه‌های یادگیری الکترونیکی (مانند سما لایو)
- پلتفرم برگزاری کلاس آنلاین (سما لایو، اسکای روم)

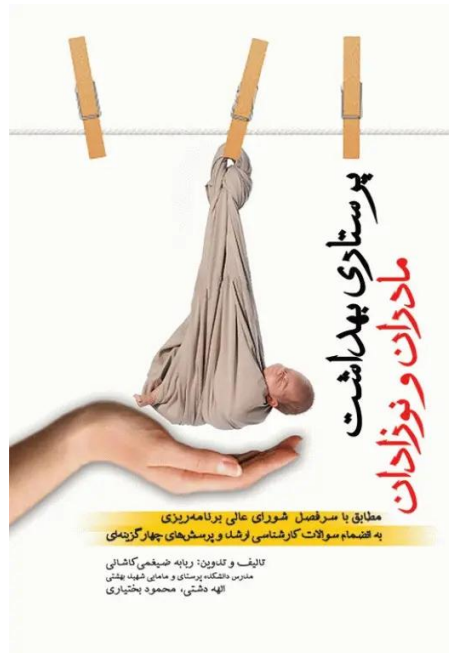
د) مقالات پژوهشی:

- مقالات حوزه مهارت‌های پرستاری در پنج سال اخیر

ه) سایت‌های علمی پرستاری

(و) سایر منابع پیشنهادی برای مطالعه بیشتر:

- برنامه و راهنمایی ایمن سازی. تهران: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی معاونت سلامت
- Leifer, Gloria. Introduction to Maternity and Pediatric Nursing: Elsevier.
- Lowdermilk, Deitra., Cashion, Mary Catherine., Perry, Shannon., Alden, Kathryn., Olshansky, Ellen. Maternity and Women's Health Care-e-book: Elsevier Health Sciences.
- Murray, Sharon Smith., McKinney, Emily Slone., Holub, Karen Shaw., Jones, Renee. Foundations of maternal-newborn and women's health nursing: Elsevier.

۱۱. جدول زمان بندی درس در نیم سال تحصیلی اول سال ۱۴۰۵-۱۴۰۶

شماره جلسه	عنوان جلسه	تاریخ برگزاری	مدرس	رویکرد آموزشی	نحوه ارائه	روش یادگیری (فعالیت ها و تکالیف فراگیر)
اول	• معرفی طرح دوره • جنین آسیب پذیر	مطابق با تقویم نیمسال	دکتر زهرا مهری	حضور	سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، مباحثه گروهی)	یادگیری مشارکتی، شرکت در پرسش و پاسخ، مرور مباحث، سنجش آموخته ها
دوم	• جنین آسیب پذیر	مطابق با تقویم نیمسال	دکتر زهرا مهری	حضور	سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، مباحثه گروهی)	یادگیری مشارکتی، شرکت در پرسش و پاسخ، مرور مباحث، سنجش آموخته ها
سوم	• ناباروری	مطابق با تقویم نیمسال	دکتر زهرا مهری	حضور	سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، مباحثه گروهی)	یادگیری مشارکتی، شرکت در پرسش و پاسخ، مرور مباحث، سنجش آموخته ها
چهارم	• زایمان های آسیب پذیر	مطابق با تقویم نیمسال	دکتر زهرا مهری	حضور	سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، مباحثه گروهی)	یادگیری مشارکتی، شرکت در پرسش و پاسخ، مرور مباحث، سنجش آموخته ها
پنجم	• زایمان های آسیب پذیر	مطابق با تقویم نیمسال	دکتر زهرا مهری	حضور	سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، مباحثه گروهی)	یادگیری مشارکتی، شرکت در پرسش و پاسخ، مرور مباحث، سنجش آموخته ها
ششم	• اقدامات تهاجمی در زایمان های آسیب پذیر	مطابق با تقویم نیمسال	دکتر زهرا مهری	حضور	سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، مباحثه گروهی)	یادگیری مشارکتی، شرکت در پرسش و پاسخ، مرور مباحث، سنجش آموخته ها

منابع درس پرستاری در اختلالات سلامت مادر (آزمون پایان ترم، به ترتیب):

کتاب پرستاری بهداشت مادران و نوزادان ضیغمی کاشانی و دشتی و بختیاری، نوبت و سال چاپ پنجم، ۱۳۹۶، نشر جامعه نگر ممکن است در چاپ های دیگر کتاب، فصول و صفحات متفاوت باشند. بر اساس مشخصات کتاب ذکر شده در نظر داشته باشید.

• جلسه اول و دوم: جنین آسیب پذیر:

بخشی از فصل ۱۵ (بارداری های آسیب پذیر): وضعیت های آسیب پذیر جنین، فقط صفحات ۳۱۹-۳۰۵

• جلسه سوم: ناباروری:

فصل ۲۰ (ناباروری و عقیمی): صفحات ۴۴۳-۴۳۳

• جلسه چهارم و پنجم: زایمان های آسیب پذیر:

بخشی از فصل ۱۷ (زایمان های آسیب پذیر): فقط صفحات ۳۶۴-۳۵۳

• جلسه ششم: اقدامات تهاجمی در زایمان های آسیب پذیر:

بخشی از فصل ۱۷ (زایمان های آسیب پذیر): فقط صفحات ۳۷۳-۳۶۴